není však nalézacím soudem zjištěn ani v případě manželů Františka a Marie Č-ových, ani v případě Valentina a Ludmily Č-ových.

Ani doslov, ani smysl a účel ustanovení §u 98 b) tr. zák. neposkytují opory pro názor nálezacího soudu, že skutková podstata vydírání předpokládá, že z vynuceného konání, opomenutí nebo snášení vzejde pachateli zisk — t. j. hmotný prospěch, přírůstek na jmění — a ohrožené osobě škoda — t. j. hmotná újma, úbytek na jmění. Protiprávnost vyhrůžkou vymáhaného nároku — pojmem vydírání arciť předpokládanou — možno popříti pouze tehdy, když vynucované konání, opomenutí nebo snášení jest pro osobu, jíž hrozeno, bezvýznamným netoliko s hlediska majetkových, nýbrž i s hlediska jinakých vážných jejích zájmů. S hlediska majetkových zájmů nezáleží toliko na tom, zda cena úplaty, která se v důsledku vynuceného konání dostala do jmění ohrožené osoby, rovná se ceně toho, co konáním tím z jejího jmění ubylo neb ubude. I při rovnocennosti obapolných úplat může vynucené konání způsobiti ohrožené osobě nebezpečí nebo škodu majetkového (hmotného) rázu, najmě — k čemuž poukazovaly výsledky hlavního přelíčení rozsudkem částečně citované — nemá-li ohrožená osoba věci jí poskytnuté zapotřebí, nemá-li místa k jejímu uschování nebo věcí k jejímu udržování nutných a t. d.; neboť jsou pak v důsledku vynuceného konání vázány hotové prostředky nebo budoucí příjmy, jichž by ohrožená osoba jinak hospodárněji a užitečněji použila a jichž vázaností jest po případě nucena ku prodeji věci, jí jako úplata dané pod cenou nabývací. V těchto směrech však rozsudek o nebezpečnosti, po případě škodlivosti konání obžalovanou vynucených vůbec neuvažuje. Jak dovozeno, jest část zprošťujícího výroku, o níž nyní jednáno, výronem mylných právních názorů a spočívá na nesprávném výkladu §u 98 písm. b) tr. zák. Je-li rozsudek v této části takto zmatečným již z důvodu čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., netřeba se zabývati tím, co stížnost nikoliv bezdůvodně vytýká podle §u 281 čís. 5 tr. ř. po formální stránce skutkovým závěrům nalézacího soudu o stavu jmění manželů Valentina a Ludmily Č-ových a o poměru cen, v něž se dlužníci následkem vyhrůžek uvolili, ke skutečným cenám věcí obžalovanou prodaných.

Čís. 2466.

Útisk (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.).

Zbraní ve smyslu §u 2 (2) zákona jest každý nástroj, zvyšující účinnost fysické síly držitelovy a způsobilý jak k útoku, tak i k obraně (na př. vidle).

(Rozh. ze dne 3. září 1926, Zm I 319/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. dubna 1926, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným toliko přestupkem útisku podle §u 1 zákona ze dne 12.

srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n. a nikoliv přečinem útisku podle §u 1 odst. prvý a §u 2 odstavec druhý zákona, zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným, že dne 5. března 1926 v K. Janu K-ovi s použitím zbraně hrozil újmou na těle, chtěje na něm bezprávně vynutiti, by něco konal neb opomenul, čímž spáchal přečin útisku podle §u 1 odst. prvý a §u 2 odst. druhý zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnost státního zastupitelství správně namítá, že nalézací soud právně mylně vyložil zákon, podřadiv skutek obžalovaného, záležející v pohrůžce újmou na těle, spáchané s použitím zbraně, pod ustanovení zákona, který se k němu nevztahuje. Rozsudek zjistil, že dne 5. března 1926 došlo mezi obžalovaným, který sloužil jako čeledín u rolníka Jana K-a, a jeho zaměstnavatelem ke sporu a hádce, při níž K. uchopil obžalovaného za límec, chtěje ho vystrčiti z chléva ven, že však obžalovaný, uchopiv vidle, napřáhl je na svého hospodáře a pohrozil mu újmou na těle (slovy: »jděte ven, nebo do Vás vrazím vidle« po případě »abyste nedostal vidlemi«) a to v doznaném úmyslu, by na K-ovi bezprávně vynutil jisté jednání, po případě opomenutí, totiž aby opustil stáj a zanechal dalších útoků. Nalézací soud, vyloučiv, že pohrůžka vidlemi za daného stavu věci byla způsobilá vzbuditi v Janu K-ovi důvodnou obavu a že byla pronesena v úmyslu, by jí byl Jan K. uveden ve strach a nepokoj, neshledal v jednání obžalovaného skutkové podstaty ani zločinu podle §u 99 tr. zák., ani podle §u 98 b) tr. zák. a odsoudil ho pouze pro přestupek § 1 zákona o útisku, přehlédnuv, že obžalovaný spáchal čin s použitím zbraně a že tedy bylo jej kvalifikovati podle druhého odstavce §u 2 zákona o útisku jako přečin. Jeť nepochybno a netřeba ani blíže doličovati, že za zbraň nutno považovati každý nástroj zvyšující účinnost fysické síly držitelovy a způsobilý jak k útoku, tak i k obraně, tedy i hůl atd., tím spíše vidle, jichž podle zjištění soudu obžalovaný použil při spáchání činu. Bylo proto vyhověti odůvodněné zmateční stížnosti, zrušiti napadený rozsudek ve výroku o právní kvalifikaci jako zmatečný a uznati právem, jak se stalo.

Čís. 2467.

Náhrada škody ve smyslu zákona ze dne 18. března 1918, čís. 318 ř. zák. přísluší i za vazbu protizákonně prodlouženou (ztrátou spisů s prohlášením státního zastupitelství podle §u 90 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 3. září 1926, Zm I 588/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením radní komory krajského soudu v Litoměřicích ze dne 1. února